

בדרך לדוכן העדים: השופט שעמד בראש הוועדה שאישרה בונוסים של 20 מיליון שקל לבכירי כיל

המסמכים שייחשפו הוגשו לוועדה מיוחדת, שבחנה את התנהלות דירקטוריון כיל ■ הפרשה החלה כאשר מגיש תביעה נגזרת טען שהדירקטוריון עידכן באופן שגוי ואף מגמתי את שורת הרווח הנקי — באופן שאיפשר את חלוקת המענקים הנדיבים

06:17 25.11.2018 מאת: יסמין גואטה

חברת כימיקלים לישראל (כיל) תחשוף את המסמכים שהציגה לוועדה המייעצת המיוחדת שהקימה כדי לבחון את החלטת הדירקטוריון לאשר לבכירי החברה בונוסים בסך 20 מיליון שקל — כך קבע בשבוע שעבר השופט מגן אלטוביה מבית המשפט הכלכלי בתל אביב.

בנוסף, הורה אלטוביה לזמן לעדות את שופט בית המשפט המחוזי בדימוס, פרופ' עודד מודריק, שעמד בראש הוועדה. הוא ציין כי משנקבע שדו"ח הוועדה ישמש ראיה, יש מקום גם לברר את אופן התנהלותה, ולכן יש לאפשר גם עיון במסמכים שבהם תועדה עבודתה — כולל פרוטוקולים ותמלילים.

מלבד מודריק, כללה הוועדה שהקימה כיל את פרופ' שרון חנס, דקאן הפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל אביב ומומחה לדיני תאגידים, ורו"ח פרופ' חיים אסייג, מומחה לנושאים כלכליים וחשבונאיים. לאחר שהשלושה בחנו את הטענות, הם קבעו כי ועדות התגמול והדירקטוריון של כיל לא חרגו מסמכותם - ואישרו את ההתאמות בהתאם לשיקול דעת מבוסס. כעת עומדת החלטה זו לבחינה של בית המשפט.

ברקע להקמת הוועדה עומדת בקשה לאישור תביעה נגזרת, שהוגשה לבית המשפט הכלכלי ביולי 2016. התובע, רונן שירי, טען באמצעות עוה"ד רונן עדיני ואפי שאשא כי על בכירי כיל להשיב את כל המענקים שקיבלו מהחברה ב-2014–2015. מדובר בבונוסים בסך 20 מיליון שקל, שהחברה שילמה למנכ"ל סטפן בורגס, למשנה למנכ"ל, יחסי חוץ,

דני חן, לסמנכ"ל התפעול אשר גרינבאום, ולמנכ"ל כיל מוצרים תעשייתיים, צ'ארלי ווידהאוס.

בבקשה נטען כי דירקטוריון החברה עידכן באופן שגוי, ואולי אף מגמתי, את שורת הרווח הנקי של החברה ל-2014–2015, באופן שאיפשר חלוקת מענקים נדיבים לארבעת הבכירים. לפי הנטען, כיל עידכנה כלפי מעלה את שורת הרווח הנקי בעשרות מיליוני דולרים. מהרווח הנקי נוטרלו הפרשות לירידת ערך נכסים, והפסד משינוי בשווי ההוגן של עסקות גידור. ביחס ל-2015, בוצעו התאמות של מאות מיליוני דולרים באופן לא נאות בגין הפרשות לירידת ערך נכסים, הפרשות לפרישה מוקדמת, והפרשות בגין סילוק פסולת היסטורית ועלות חשמל בגין תקופות עבר.

הוועדה החיצונית, שהוקמה לאחר הגשת התביעה, מסרה את המלצותיה לכליל באפריל 2017. היא קבעה כי המענקים ששילמה החברה לארבעת הבכירים ניתנו כדין ובהתאם למדיניות התגמול של החברה, ועל כן אין זה ראוי שהחברה תדרוש את השבתם.

ההחלטה התהפכה

בתחילה סבר אלטוביה כי ממצאי הוועדה אינם רלוונטיים להליך שמתנהל בבית המשפט, ובינואר דחה את בקשתה של כיל להגיש לבית המשפט את הממצאים. "עם כל הכבוד, מסקנות הוועדה אינן מחייבות את בית המשפט, וממילא אין בהן כדי לחסוך בהליכי משפט", קבע. "אדרבה, סביר יותר להניח שבין הצדדים יתגלעו מחלוקות באשר לנתונים או מסקנות שבדו"ח הוועדה, ונמצאנו טורחים ומסרבליים את הדין בעניין שאינו צריך". ואולם, בהמשך הפך הרכב של שלושה שופטי בית המשפט העליון את החלטתו. "דו"ח הוועדה הבלתי-תלוייה אינו 'חוות דעת מומחה בתחפוש' כפי שסבר בית המשפט המחוזי, אין לראות בו גם מסמך שהוכן לקראת משפט (אף אם הוועדה הוקמה בשלב מאוחר, לאחר שנפתח ההליך המשפטי)", כתב השופט נעם סולברג, ואליו הצטרפו השופטים אורי שהם ודוד מינץ.

בית המשפט העליון פסק כי מדובר בתשתית המקצועית שעל בסיסה קיבל הדירקטוריון החלטה, שהיא החלטה רלוונטית לדין, ושכך המשפט צריך ליתן דעתו עליה. "מדובר אפוא במסמך רלוונטי, אשר אין הצדקה שבדין למנוע את הגשתו כראיה לבית המשפט", קבעו השופטים, והחזירו את התיק לאלטוביה.

כעת, אחרי שנכפה עליו להתייחס לדו"ח הוועדה במסגרת ההליכים המשפטיים, מדגיש אלטוביה כי אמנם בית המשפט העליון מצא כי יש לקבל את חוות הדעת כראיה במסגרת ההליכים המשפטיים, אולם לא הכריע באשר למשקלה.

אלטוביה ציין גם כי הוא רואה חשיבות בעיתוי של מינוי הוועדה, באופן שמשפיע גם על המשקל שיש לייחס לחוות הדעת. "דירקטוריון הבוחר להיוועץ עם ועדת מומחים בלתי תלוייה עובר לקבלת החלטה כזו או אחרת, ומאמץ את המלצותיה, דומה שיוצר בכך חזקה כי פעל בגדר מתחם כלל שיקול הדעת העסקי", כתב.

"קבלת הכשר בדיעבד, באמצעות ועדת מומחים בלתי תלויה, למותר לציין שהיא מהלך לגיטימי בהתנהלות דירקטוריון. אלא שבשלב זה, בחינת שיקול הדעת של הדירקטוריון היא בחינה בדיעבד. זאת כפי שבית המשפט בוחן בדיעבד. משכך, משקלה של חוות הדעת של ועדת המומחים שונה".